

the part of the *consecutivistes* (even resorting to sabotage of technical equipment in meetings) to prevent simultaneous interpreting from getting a foothold in the UN.

But above all this, the great irony of the whole story of interpreters at the UN is that the first generation (unselected and untrained), looked down on the second generation (selected but untrained) who in turn treated the following generations (both selected and trained) with the same disdain meted out to themselves.

And as a final irony, the interest in Buddhism shown by some of the earlier interpreters has been «dumbed down» to doing crosswords (in the booth?) in a typical profile provided by the author of later generations of UN interpreters.

The original was written in Spanish, and it must be said that the English translation

beyond the confines of literalness. But the end result cannot be considered to be good.

To begin with, the literal translation of the first person plural Spanish academic «nosotros» (similar to the royal «we» for English readers) is translated literally as «we» throughout the book —giving rising to the false impression for the uninitiated that there are several authors— all my colleagues shown parts of the book thought that this was indeed the case. And surely there is a better way of translating *diplomates manqués* than «diplomats who flubbed it»? The underlying Spanish shines —nay, beams— through on each page, and that is a great pity.

John Matthews

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat d'Interpretació i
d'Interpretació

BAIGORRI JALÓN, Jesús (dir.); ALONSO ARAGUÁS, Icíar; PASCUAL OLAGUÍBEL, Marina *Materiales para interpretación consecutiva y simultánea (alemán, francés e inglés) I* (Format CD-Rom), Ediciones Universidad de Salamanca, 2004.

Aquest CD-Rom es presenta com un suport a la iniciació a la interpretació consecutiva i simultània; correspon, per tant, a les assignatures troncal de tercer curs Tècniques d'Interpretació Consecutiva (TIC) i Tècniques d'Interpretació Simultània (TIS). La iniciativa, segons indica el fulletó informatiu, va sorgir del professorat del departament de Traducció i Interpretació de la Universitat de Salamanca i va rebre suport financer de la Junta de Castella i Lleó; ahora, amb la metodologia emprada al CD-Rom els autors reflecteixen com s'ensenyen les beceroles de l'ofici d'interpret.

A l'Estat espanyol és, que sapiguem, el primer material àudio comercialitzat per fer pràctiques d'interpretació en tres llengües —de fet, per exemple, ja n'existeixen des de fa almenys tres anys com a material d'ús intern per a professorat i alumnes al depar-

tament del qual jo mateixa formo part. Seria interessant que d'ara endavant sortissin a la llum altres projectes en la mateixa línia, de nivells més avançats o bé que incloguessin diferents modalitats d'interpretació. Se'ns anuncia que aquest CD és només un punt de partida (al qual seguiran un d'«intermedi» i un d'«avançat»).

El CD-Rom té com a primer element del menú una exhaustiva presentació, amb una definició d'interpretació (I) per part de Jean Delisle, seguida dels fonaments metodològics (II) i d'una bibliografia (III). La part II és una justificació excel·lent raonada de com s'ha d'ensenyar —i aprendre— la interpretació: així, recalca la idea no gaire assimilada que «la interpretació es pot ensenyar i aprendre», i justifica la metodologia progressiva, la varietat i la importància de la pràctica real. Segueix a la presentació una

«Memòria de resultats» (1), els oradors participants (2), la planificació de les classes, continguts i objectius de tècniques d'interpretació consecutiva (3), el mateix pel que fa a les tècniques d'interpretació simultània (4), les unitats didàctiques (text i àudio) en anglès (5), francès (6), alemany (7), una guia de recursos a Internet (bàsicament premsa i pàgines institucionals) (8) i, per acabar, les especificacions tècniques (9).

Iniciar l'estudiant en la disciplina de la interpretació no és una tasca fàcil. A diferència d'altres aprenentatges —penso, per exemple, en l'adquisició d'una llengua estrangera, en la qual tots els aspectes són progressius—, no podem abandonar els estudiants a la seva sort de bon començament a fer cabina o a traduir davant d'un públic, per més fàcil d'interpretar que sigui el discurs de simultània o consecutiva que hàgim triat.

Per descomptat, els autors són conscients de la importància d'aquest estat *iniciàtic* i proposen el següent desenrotllament: nou classes teòriques a l'inici, respectivament, de TIC i TIS. S'especifica que no es tracta de classes magistrals, sinó que hi participen els alumnes. Els continguts i els objectius d'aquestes sessions representen tot allò que cal saber abans de fer la primera pràctica d'interpretació. Ara bé, tot i que el pla representa una distribució temàtica i de temps òptima, creiem que a la pràctica plantejaria, almenys des del nostre punt de vista, algunes dificultats.

En primer lloc, amb el benentès que les classes siguin de 50-60 minuts, la duració de les explicacions teòriques és massa llarga. Convindria, en el darrer quart d'hora d'explicació, introduir algunes pràctiques de memòria o reformulació, o, fins i tot, algun joc mnemotècnic per trencar el gel. Sabem per experiència que l'estudiant de tercer curs, avesat a la traducció escrita, espera amb una barreja d'impaciència i temor poder escoltar la seva veu al laboratori i empecar-se ja una primera «autoavaluació» personal —errònia, per descomptat, a l'inici de l'aprenentatge— de les seves capacitats.

De la mateixa manera, no creiem necessàries tres sessions per explicar els tipus d'interpretació —considerem molt encertat classificar-los segons el context i segons la modalitat—, llevat que es facin simular als alumnes situacions diverses. En canvi, una hora dedicada a la història de la interpretació, de la mà d'un exintèrpret de les Nacions Unides i autor d'una tesi i d'un llibre sobre l'època d'esplendor de la consecutiva com és Jesús Baigorri, segurament quedaria curta!

Les quatre sessions teòriques sobre la consecutiva s'assimilarien millor amb una pràctica posterior immediata: anotar paraules, frases curtes, interpretar discursos curts improvisats, etc. Es podria fer la mateixa objecció a les nou primeres classes de TIS: la teoria hauria d'anar intercalada amb exercicis, i ens sembla excessiu el temps emprat a explicar aspectes de la simultània, tenint en compte que els alumnes ja fa uns mesos que interpreten, encara que sigui una altra modalitat. D'altra banda, sessions com la setena i la vuitena, dedicades al «model gravitacional de disponibilitat lingüística» de Daniel Gile —potser més adequat per a l'itinerari d'interpretació o per tercer cicle— dedicat a les tàctiques de la simultània, serien més profitosos a mig camí de l'assignatura; altrament, l'alumne pot quedar tan saturat d'explicacions i consells que s'atabala si els ha d'aplicar tots a l'hora d'interpretar. De tota manera, sembla que aquests materials, segons expliquen els autors a la memòria de resultats, ja han estat contrastats a les aules i n'ha quedat demostrada la pertinència.

Comentarem ara altres consideracions metodològiques:

No s'hi preveu una presa de notes habitual fins al mes de gener, la qual cosa significa que durant el primer trimestre es treballa amb exercicis de mnemotècnic / reformulació i consecutiva amb notes molt limitades. Aquest és un sistema idoni per a desenvolupar la capacitat memorística i, sobretot, de restitució del missatge sense «enganxar-se» als apunts. Ens sembla un bon mètode

limitar la pràctica de *shadowing* o *clozing* al reforç i autoformació dels alumnes que no poden assistir a classe. Tanmateix, és sorprenent que els autors no apostin per la traducció a la vista, atès que comporta «esforços addicionals», suposem que de vista/lectura; al nostre entendre, i al de molts ensenyants de la interpretació, la traducció a vista pot ser pedagògicament un pas previ a la simultània; a més, és també en ella mateixa una disciplina professional.

Pel que fa als exercicis àudio, és a dir, al material didàctic pròpiament interpretatiu, cal valorar positivament la incorporació de tres llengües de treball —alemany, anglès i francès— i el fet que abans de l'enregistrament es treballés amb els oradors el tema, el registre, la velocitat i el grau d'improvissació del discurs. Tanmateix, és decebedora la quantitat exigua d'exercicis que es presenten: tan sols quatre per l'anglès i el francès i dos per l'alemany. Suposem que la justificació no es deu a motius tècnics o d'espai del disc; en aquest sentit, estariem més a prop d'una prova pilot que d'un material d'autoaprenentatge o de suport al professorat.

Cada discurs àudio va acompanyat de la transcripció i d'una fitxa didàctica molt completa, que inclou: fonts, introducció a l'exercici / presentació del material al grup, descripció del material i exercici, avaluació de l'exercici. Aquesta és una informació molt valuosa per al professor de l'assignatura, perquè ofereix suggeriments per treballar els discursos; ahora, se'ns informa de l'origen del discurs i de les dificultats lingüístiques o contextuals que pot comportar. El treball exhaustiu que ha suposat fer les deu fitxes didàctiques (a més de la gravació i la transcripció) pot haver inhibit els autors del CD-Rom a incloure més textos. Creiem, però, que es podia haver optat per uns textos sonors de suport, sense fitxa didàctica, classificats només per modalitat interpretativa i de tema general. Aquesta millora hauria reforçat el valor global del material.

La fàcil accessibilitat a la transcripció del text, que apareix a la pantalla abans que es pugui activar la icona del so, és una temptació massa forta per a l'estudiant que vol emprar el CD com a autoaprenentatge i suport de les activitats de l'aula. Al nostre parer, l'estudiant hauria de poder disposar del suport visual només a l'hora d'autocorregir-se l'exercici. No hi ha especificacions tècniques sobre com fer l'enregistrament dels exercicis per part dels alumnes: suposem que poden disposar del laboratori d'interpretació o bé poden utilitzar a casa una gravadora convencional.

El fet que aquest sigui un projecte subvencionat, és a dir, finançat per una institució, explicaria la presència d'una memòria de resultats massa detallada quant a les fases de treball i la seva avaluació. Segurament les exhaustives classes teòriques en iniciar les dues assignatures tenen la mateixa justificació.

Pel que fa a les modalitats d'interpretació, creiem que es podria aprofitar l'ocasió, en posteriors edicions, per incloure'n d'altres que no són pròpiament de conferència però que són utilitzades en el món professional: traducció a la vista i, sobretot, interpretació d'enllaç, amb simulació de diversos contextos: tribunal, serveis públics (comunitària o social), negocis, etc. D'altra banda, és interessant en etapes inicials la realització d'exercicis preinterpretatius intralingüístics.

En conclusió, es tracta d'una iniciativa didàctica que pot facilitar tant l'aprenentatge als estudiants que s'inicien a la interpretació com als docents d'aquesta disciplina. Com ja hem esmentat, seria desitjable que per a una segona versió del projecte s'ampliés el ventall d'exercicis sonors, atès que les justificacions teòriques i metodològiques són prou bones.

Xus Ugarte i Ballester
Universitat de Vic
Facultat de Ciències Humanes,
Traducció i Documentació